

Skriftlig redegørelse

(Redegørelsen er optrykt i den ordlyd, hvori den er modtaget).

Redegørelse af 9/4 03 om kommunernes erfaringer med sprogstimulering af tosprogede småbørn.

(Redegørelse nr. R 9).

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

1. INDLEDNING

I 1996 fik kommunerne mulighed for at tilbyde tosprogede børn ned til 3-års alderen, der endnu ikke har påbegyndt skolegangen, sprogstimulering med henblik på tilegnelse af dansk inden skolestart. Formålet var at fremme en udvikling, hvor tosprogede børn allerede ved skolegangens begyndelse taler og forstår dansk så godt, at de kan deltage i den almindelige undervisning og skolens øvrige aktiviteter. Dermed var det også målsætningen, at indsatsen ville mindske behovet for at henvise børnene til særlige modtageklasser eller lignende ved skolestart. I 1996 var tilbuddet primært rettet mod tosprogede børn, der ikke gik i dagtilbud.

Ved vedtagelse af lov om forstærket integration af børn af flygtninge og indvandrere i 1998 blev det en kommunal forpligtigelse at tilbyde sprogstimulering både i daginstitutionerne (folkeskolelovens § 4a, stk. 4) og uden for daginstitutioner (folkeskolelovens § 4a, stk. 3), til tosprogede børn fra 4-års alderen. Sprogstimuleringen uden for daginstitutionerne gives fx i form af førbørnehaveklasser eller pædagogiske lege-stuer.

I sommeren 2002 blev regelsættet ændret således, at kommunerne per 1. januar 2003 skal tilbyde sprogstimulering til tosprogede børn fra 3-års alderen og ikke som tidligere fra 4-års alderen.

I 1997 og efterfølgende ved vedtagelse af »integrationspakken« i 1999 blev der foretaget en regulering af det kommunale bloktilskud som følge af folkeskolelovens § 4a. Den aftalte regulering havde en ujævn udgiftsprofil, da der forventedes afledte besparelser senere i børnenes skoleforløb i form af færre timer til ekstra danskundervisning.

Forpligtelsen til også at tilbyde de 3-årige sprogstimulering pr. 1. januar 2003, resulterede i yderligere merudgifter for kommunerne. Som følge heraf blev bloktilskuddet aftalt reguleret ved kommuneforhandlingerne i 2002.

Bloktilskudsreguleringer for sprogstimulering i førskolealderen, folkeskolelovens § 4a, mio. kr.:

År	Pris-niveau	Bestemmelse	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Aktstykke 1997	1998	»kan« for 4-6 årige	1,5	2,0	1,3	1,3						
Aktstykke 1999	2000	»skal« 4-6 og »kan« 3-årige				20,5	56,5	27,2	15,4			
Aktstykke 2002	2002	Obligatorisk grænse 3 år							9,0	6,0	6,0	3,0

Ifølge lovændringen fra 1998 skal undervisningsministeren i folketingsåret 2002 – 2003 fremsætte en redegørelse om erfaringerne vedrørende sprogstimuleringstilbuddene. Redegørelsen skal vedrøre erfaringer, der er indhøstet i en 3-årig periode, blandt andet med hensyn til tilslutningen til tilbuddene og deres virkning på de tosprogede børns sproglige udvikling. Også forholdet mellem folkeskolen og daginstitutionernes indsats på området skal indgå. Hensigten med redegørelsen er blandt andet at tilveje-

bringe et grundlag for en vurdering af, hvorvidt der bør foretages ændringer i bestemmelserne.

Som baggrund for redegørelsen har konsulentfirmaet PLS Rambøll Management i efteråret 2002 udarbejdet en evaluering for Undervisningsministeriet. Evalueringsdesignet består af en spørgeskemaundersøgelse på forvaltningsniveau, som 224 kommuner har besvaret. Derudover bygger evalueringen på kvalitative data fra blandt andet 6 casestudier i kommuner med interview på forvaltningsniveau, med institutionsledere, pædagoger m.v. samt med en række to-